

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Соколова К. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**РОЛЬ ІННОВАЦІЙ ТА НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ
У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНКЛЮЗІЇ**

У сучасному світі інновації та новітні технології стають ключовими факторами економічного розвитку. Зростаюча роль технологій у формуванні економічної інклюзії вимагає глибокого розуміння їхнього впливу та ролі у створенні справедливого та стійкого економічного середовища [3]. З огляду на це, головною метою даного дослідження є систематичний аналіз впливу інновацій та новітніх технологій на розвиток економічної інклюзії. Конкретні цілі включають визначення технологічних трендів, їхній вплив на ринки праці та бізнес-середовище, а також розробку рекомендацій для формування політик, спрямованих на забезпечення економічної інклюзії за допомогою інновацій.

Перед тим, як розглядати вплив інновацій, важливо розуміти, що економічна інклюзія не тільки забезпечує рівний доступ до економічних можливостей для всіх членів суспільства, але й сприяє підвищенню рівня життя, зменшенню бідності та створенню стабільного економічного розвитку. Технології можуть виступати як каталізатор цього процесу, вносячи інновації в різні аспекти економічного життя.

Одним із ключових напрямків впливу технологій на ринки праці є автоматизація та штучний інтелект. Технологічний прогрес змінює вимоги до праці та створює нові види робіт [1]. Одночасно з цим виникає виклик у забезпеченні підготовки робітників до викликів цифрової економіки. Освіта, спрямована на здатність адаптуватися до змін, стає ключовою умовою економічної інклюзії. Цифрові технології також відіграють роль у забезпеченні економічної інклюзії. Електронні платіжні системи, онлайн-банкінг та інші інноваційні рішення можуть значно полегшити доступ до фінансових послуг для тих, хто раніше був виключений з цього процесу. Це особливо важливо в регіонах з обмеженим доступом до традиційних банківських послуг.

Однак разом з можливостями, технології також створюють нові виклики, пов'язані з кібербезпекою, приватністю та етикою використання даних. Розвиток

відповідних нормативних механізмів є важливим аспектом формування політик, спрямованих на забезпечення економічної інклюзії [2].

Формування ефективних політик, спрямованих на забезпечення економічної інклюзії за допомогою інновацій, є ключовим завданням у контексті сучасних викликів та можливостей. Нижче наведено декілька рекомендацій для розробки таких політик:

1. Стимулювання інновацій у сфері освіти: впровадження інноваційних методів навчання, які сприяють розвитку навичок, потрібних для цифрової економіки, а також фінансування програм інформатизації та доступу до онлайн-освіти для всіх верств населення.

2. Розвиток ІТ-інфраструктури та цифрових технологій: забезпечення швидкого та доступного Інтернету в регіонах з низьким рівнем доступу до технологій, а також сприяння розвитку цифрових платформ і інформаційних систем, спрямованих на полегшення економічного взаємодії та доступу до ресурсів.

3. Підтримка стартапів та інноваційного підприємництва: надання фінансових стимулів для стартапів, які спрямовані на розв'язання соціально-економічних проблем і підвищення економічної інклюзії, та підтримка підприємницьких екосистем, спрямованих на розвиток інновацій.

4. Створення інклюзивних фінансових послуг: розвиток та підтримка цифрових фінансових рішень, призначених для людей з обмеженими можливостями та низьким рівнем доходу, а також запровадження інноваційних підходів до кредитування та фінансування для підтримки підприємництва.

5. Розробка інклюзивних технологічних стандартів: сприяння створенню та впровадженню технологічних стандартів, що враховують потреби різних соціальних груп, із забезпеченням відкритості та доступності технологій для всіх, уникаючи цифрового відокремлення.

6. Участь громади та стейкхолдерів: забезпечення участі представників громади та соціальних стейкхолдерів у розробці політик інноваційної економічної інклюзії, а також сприяння взаємодії між урядовими органами, бізнесом, академією та громадськістю для спільного пошуку інноваційних рішень.

Реалізація цих рекомендацій дозволить створити ефективну та гнучку систему, спроможну використовувати інновації для забезпечення економічної

інклюзії та створення справедливого економічного середовища для всіх громадян. Отже, систематичний аналіз впливу інновацій та новітніх технологій на розвиток економічної інклюзії виявляється надзвичайно важливим у сучасному глобальному контексті. Інноваційні технології можуть стати сильним інструментом для зниження соціально-економічних нерівностей, а розвиток та впровадження інноваційних політик і рекомендацій, спрямованих на забезпечення економічної інклюзії та підвищення її рівня, є важливим кроком для створення справедливого економічного середовища для всіх.

Список використаних джерел:

1. Олійник Т.І., Соколова К.О. Стратегічні планування виходу підприємств на міжнародні ринки з урахуванням інновацій та новітніх технологій. *Молодий вчений*. 2024. № 1 (125). С. 131-136.
2. Войчук М.В. Етимологія поняття «економічна інклюзія» в контексті циклічного розвитку економіки. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4 (87). С. 29-34.
3. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Методичний підхід до управління змінами в діяльності суб'єктів підприємництва. *Економіка розвитку*. 2017. № 3 (83). С. 59-66.

Д-р екон. наук Дячков Д. В.

Полтавський державний аграрний університет (Україна)

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РИНОК ПРАЦІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ

Штучний інтелект, як елемент Індустрії 4.0 дедалі більше імплементується в різні сфери діяльності: бізнес, науку, дослідження, медицину, державне управління тощо, а одним з провідних напрямків його використання є автоматизація різних процесів, які надають змогу підвищити соціальну-економічну ефективність та зменшити витрати на персонал. Водночас, розвиток штучного інтелекту неминуче трансформує ринок праці, оскільки використовується для автоматизації широкого кола завдань: від введення даних й ведення обліку до обслуговування та підтримки. Відтак, розвиток штучного інтелекту вже сьогодні здійснює значний вплив на ринок праці, зокрема надає можливості для створення нових робочих місць й поліпшує якість роботи в різних галузях. З іншої сторони, автоматизація за допомогою штучного інтелекту може призвести до скорочення